

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки  
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»  
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ В М. ЛЮБЛІН  
СУСПІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК М. ЛОДЗЬ  
КУЯВСЬКО-ПОМОРСЬКА ВИЩА ШКОЛА М. БИДГОЩ  
БІЛОРУСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ:  
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА**

*Матеріали XXI Міжнародної науково-практичної  
конференції*

*(25–26 травня 2016 року)*

Луцьк  
Вежа-Друк  
2016

L

УДК 330.341.1 (477) : 339.9  
ББК 65.9 (4 УКР) – 962  
П 78

Рекомендовано до друку вченою радою  
Східноєвропейського університету імені Тараса Шевченка  
(протокол № 11 від 25.04.2016 р.)

**Рецензенти:**

*Дорош Н. І.* – доктор економічних наук, професор кафедри обліку та аудиту Київського національного університету імені Тараса Шевченка;  
*Крикавський Є. В.* – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу та логістики Національного університету “Львівська політехніка”;  
*Крупка Я. Д.* – доктор економічних наук, професор, директор інституту обліку та аудиту Тернопільського національного економічного університету;  
*Кузьмін О. Є.* – доктор економічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту менеджменту та економіки Національного університету “Львівська політехніка”;  
*Реверчук С. К.* – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри банківської та страхової справи Львівського національного університету імені Івана Франка.

П 78 **Перспективи розвитку економіки України: теорія, методологія, практика :** матеріали XXI Міжнар. наук.-практ. конф. (25–26 трав. 2016 р.) / відп. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2016. – 236 с.

ISBN 978-966-940-008-6

У збірнику подано тези доповідей та виступів на XXI Міжнародній науково-практичній конференції. У них відображено теоретичні основи, тенденції та пріоритети ефективного здійснення економічних та соціальних інновацій, перспективи фінансового забезпечення інноваційно-інвестиційних процесів в економіці України, новітні тенденції розвитку менеджменту та маркетингу, удосконалення обліково-аналітичних процедур в умовах інноваційно-інвестиційного розвитку економіки України.

Для науковців, аспірантів, студентів, економістів, фінансистів і всіх, хто цікавиться питаннями розвитку економічної системи України.

УДК 330.341.1 (477) : 339.9  
ББК 65.9 (4 УКР) – 962

ISBN 978-966-940-008-6

© Ліпич Л. Г. (упорядкування), 2016  
© Гончарова В. О. (обкладинка), 2016

**ЗМІСТ**

**СЕКЦІЯ І.**

**Економіка природокористування та теоретичні проблеми національної економіки**

<i>Балджи Марина Дмитрівна</i> МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	11
<i>Геліч Наталія Вадимівна</i> ОРГАНІЧНЕ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО В УКРАЇНІ ЯК ОДИН З ВИДІВ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ	13
<i>Григор'єв Сергій Олегович</i> ФОРМУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЇ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ЯЄЦЬ	15
<i>Давиденко Надія Миколаївна</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ В АГРОБІЗНЕСІ	17
<i>Дишкантюк Оксана Володимирівна</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	19
<i>Слісєєва Людмила Володимирівна</i> ДОБРОБУТ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	21
<i>Заглинська Любов Василівна</i> В. ХЬОСЛЕ ПРО ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПАРАДИГМИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	24
<i>Магдалена Ключац-Олесандри</i> НАТАЛЯ СТЕПАНЮК ЗАРУБЕЖНИЙ ОПИТ СОЦІАЛЬНОГО МЕДИЦИНСКОГО СТРАХОВАННЯ	26
<i>Кривенко Надія Василівна</i> КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	29
<i>Ліщук Віра Іванівна</i> ЛІЩУК МИХАЙЛО ЄВГЕНОВИЧ ВІСІНА ТЕТЯНА МИКОЛАЇВНА РАЦІОНАЛЬНЕ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ: МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ	31
<i>Матвійчук Наталія Миколаївна</i> ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ПРОГРАМ В УКРАЇНІ	33

<i>Скорук Олена Володимирівна</i>	СУТНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ
<i>Наталія Степанюк</i>	
<i>Данієла Палайчакова</i>	ВПЛИВ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА ТРУДОВУ МІГРАЦІЮ В УКРАЇНІ
<i>Толкачева Галина Вікторівна</i>	КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ
<i>Хрущ Ніла Анатоліївна</i>	ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ПРИ ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ
<i>Czulipa Igor</i>	СО TO JEST PRIVATE EQUITY/VENTURE CAPITAL?
<i>Шостак Людмила Василівна</i>	СВІТОВИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА
<i>Ющишина Лариса Олексіївна</i>	ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ПАЛИВА ТА ЕНЕРГІЇ З БІОМАСИ
<b><u>Секція III.</u></b>	
<b><u>Перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України</u></b>	
<i>Голубка Михайло Михайлович</i>	ТЕОРЕТИЧНИЙ, МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ ОСВІТИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
<i>Грудзевич Ігор Теофілович</i>	ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ
<i>Задоя Олександр Анатолійович</i>	РОЛЬ ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ У ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАОЩАДЖЕНЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ У ІНВЕСТИЦІЇ
<i>Клебан Оксана Дмитрівна</i>	РОЛЬ КРЕДИТНИХ СПІЛОК У ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ
<i>Кузьмак Олена Миколаївна</i>	ПРОБЛЕМИ КОМПЛЕКСНОГО СТРАХУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ В УКРАЇНІ
<i>Кулай Аліна Василівна</i>	СУТНІСТЬ ПРОЦЕСІВ ЗЛИТТЯ ТА ПОГЛИНАННЯ ТНК НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

92	<i>Левицький Віктор Володимирович</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКОЮ ТАСМНИЦЕЮ	119
94	<i>Мартин Ольга Максимівна</i>		121
	<i>Живко Зінаїда Богданівна</i>	ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ: ПРОБЛЕМИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ	3
96	<i>Мельник Дмитро Олександрович</i>		123
	<i>Левіновська Ольга Михайлівна</i>	РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ	
98	<i>Павліха Наталія Володимирівна</i>		126
	<i>Ілюшик Юлія Сергіївна</i>	ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕГІОНУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
100	<i>Рудик Наталія Іванівна</i>		128
102	<i>Слободянюк Ольга Василівна</i>	МЕТОДИ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	130
		ВАЖЛИВІСТЬ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ДЛЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ	
104	<i>Теслюк Софія Анатоліївна</i>		132
		ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУБ'ЄКТІВ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
	<i>Шегельська Мар'яна Володимирівна</i>		134
		ПРОБЛЕМА РОЗКРИТТЯ СТРУКТУРИ ВЛАСНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ	
107	<b><u>Секція IV.</u></b>		
	<b><u>Трансформація бюджетної та податкової систем України</u></b>		
109	<i>Горисюк Олена Володимирівна</i>	ОЦІНКА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ У 2015 РОЦІ	137
111	<i>Гуряк Володимир Вікторович</i>	МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНІВ	139
113	<i>Залуйський Іван Анатолійович</i>	ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН	141
115	<i>Лашко Олена Анатоліївна</i>	ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА	143
117	<i>Карлін Микола Іванович</i>	ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ І	145

значну увагу приділяли у своїх працях Р. Афанасієв, І. Безклубий, Ю. Вашенко, Д. Гетьманцев, І. Гловюк, В. Жуков, Є. Карманов, О. Користін, О. Костюченко, В. Кротюк, Н. Левицька, В. Мороз, Ю. Найда, О. Орлюк, Т. Присяжнюк, Г. Світлична, Л. Стрельбицька, Л. Топалова, А. Шаповалова та інші.

З метою пошуку напрямів удосконалення системи управління банківською таємницею, перш за все, варто визначити її суть, оскільки єдиного підходу до визначення поняття “банківська таємниця” досі не визначено. На думку деяких вчених, банківська таємниця – це професійне зобов’язання банку тримати в таємниці усю інформацію, що стосується фінансових та особистих аспектів діяльності клієнтів та деяких третіх осіб, за умови, що така інформація стала відомою в результаті стандартного банківського обслуговування клієнтів.

Банківську таємницю розглядають також як дані аналітичних та спеціальних досліджень про стан і тенденції розвитку ринку, про надійність й фінансову стійкість клієнтів (в тому числі потенційних), відомості про засоби та способи забезпечення роботи автоматизованих систем та їх технологій; інформацію про діяльність і захист інтересів банків, про осіб, які беруть участь в діяльності банку, а також про засоби і способи забезпечення безпеки банку. В будь-якому випадку, визнається, що відповідні відомості можуть бути надані лише самим клієнтам та уповноваженим ними представникам.

Дещо уточнююче визначення цього поняття містить банківська енциклопедія: “Банківська таємниця – це відомості, що не підлягають розголошенню. До них належать відомості про стан рахунків клієнтів та виконувані операції. Публікація балансів не виключає банківської таємниці, оскільки відомості зазвичай подаються в цілому без зазначення конкретних операцій банків, їх зв’язків, клієнтури” [2, с. 52].

Отже, у загальному вигляді теоретичне поняття “банківська таємниця” означає відомості, що не підлягають розголошенню і охороняються державою як службова (професійна) таємниця.

Відповідно до ст. 60 закону України “Про банки і банківську діяльність” інформація щодо діяльності та фінансового стану клієнта, яка стала відомою банку у процесі обслуговування клієнта та взаємовідносин з ним чи третім особам при наданні послуг банку, є банківською таємницею [1].

На думку вчених, наведене в законі визначення банківської таємниці має досить суттєвий недолік. Так, надане законодавстві визначення захищає інтереси виключно клієнтів банку, тобто фізичних чи юридичних осіб, які користуються послугами банку. Наявність такого формулювання в законі позбавляє права на захист інформації про осіб, які в минулому були клієнтами банку, але перестали ними бути в порядку, встановленому законодавством та/чи укладеним з банком договором (наприклад, після розірвання договору про розрахунково-касове обслуговування, або припинення дії кредитного договору тощо) [3].

Проаналізувавши наведений вище перелік, можна підкреслити деякі недоліки у самому формулюванні даних положень. Так, до переліку відомостей, які становлять банківську таємницю належать операції, які були проведені на

користь чи за дорученням клієнта, здійснені ним угоди, а також фінансово-економічний стан клієнта, які самі по собі не можуть бути банківською таємницею, оскільки банківська таємниця – це інформація, а тому ці положення закону доцільно сформулювати як “відомості про операції, які були проведені на користь чи за дорученням клієнта, здійснені ним угоди, відомості про фінансово-економічний стан клієнта”. Тому, на нашу думку, зазначені прогалини законодавства необхідно усунути, поширивши правовий режим банківської таємниці на відповідні правовідносини з приводу діяльності інших, крім банків, фінансово-кредитних установ. Крім цього, доцільним є закріплення зобов’язання працівників банку й контролюючих органів зберігати банківську таємницю незалежно від того, продовжує особа працювати в банківській сфері чи ні. Отже, удосконалення системи управління банківською таємницею банки зобов’язані забезпечити на основі її збереження шляхом обмеження числа осіб, що мають доступ до інформації, яка становить банківську таємницю; організації спеціального діловодства з документами, що містять банківську таємницю; застосування технічних засобів для запобігання несанкціонованому доступу до електронних та інших носіїв інформації; застосування застережень щодо збереження банківської таємниці та відповідальності за її розголошення у договорах та угодах між банком і клієнтом.

#### Список використаної літератури:

1. Про банки і банківську діяльність : закон України від 07.12.2000 року № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5–6. – ст. 30.
2. Банківська енциклопедія / за ред. докт. екон. наук, проф. А. М. Мороза. – К. : “Ельтон”, 1993. – 252 с.
3. Костюченко О. А. Банківське право України : підручник / О. А. Костюченко. – 4-те вид. – К. : Атика, 2011. – 370 с.

УДК 614.84

Мартин Ольга Максимівна

доцент кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Живко Зінаїда Богданівна

професор, завідувач кафедри менеджменту Львівського державного університету внутрішніх справ

### ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ: ПРОБЛЕМИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ

Пожежна безпека як складова національної безпеки, її забезпечення нерозривно пов’язані з економічними процесами, що відбуваються в

національній економіці, на підприємствах, у регіонах. Організація заходів щодо ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж також передбачає функціонування злагодженого фінансового механізму.

Незадовільний стан пожежної безпеки в Україні протягом останніх п'ятнадцять років характеризується зростанням кількості пожеж та матеріальних збитків від них, людськими втратами. Тільки за 2 місяці 2016 року зареєстровано 7918 пожеж. У порівнянні з минулим роком за аналізований період кількість пожеж зросла на 11,9%, прямі матеріальні збитки від пожеж – на 16,2%, побічні на – 5,4%, проте зменшилася кількість людей, що загинули унаслідок пожеж, на 17,7%, та кількість травмованих на пожежах людей – на 4,5 %. Упродовж 2 місяців 2016 року в Україні в середньому виникло щодня 132 пожежі (за 2 місяці 2015 року цей показник дорівнював 120), унаслідок яких гинуло 7 і отримувало травми 4 людини. Кожною пожежею державі наносились прямі збитки на суму 32,3 тис. грн. [1].

Відповідно до ст. 93 Кодексу цивільного захисту України фінансування заходів у сфері цивільного захисту здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів, коштів суб'єктів господарювання, інших не заборонених законодавством джерел. Додатковим джерелом фінансування є кошти резервного фонду бюджету, який формується для здійснення непередбачених видатків, що не мають постійного характеру і не могли бути передбачені під час складання проекту бюджету. Кошти з резервного фонду використовуються для заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та запобігання виникненню надзвичайних ситуацій.

Нормативними документами, які регулюють бюджетні процеси, визначено, що кожна гривня бюджетних коштів має працювати на забезпечення сталого економічного розвитку та добробуту народу. Рациональне використання бюджетних коштів для запобігання та реагування на надзвичайні ситуації підрозділами ДСНС України є вкрай важливим.

У 2016 році загальний фонд фінансування ДСНС України становить 4848310,8 тис. грн, що на 26,7% більше порівняно з 2015 роком, проте 11,7% зменшився спеціальний фонд. У 2016 р. в межах загального фонду порівняно з 2015 роком на 25,3% збільшилося фінансування забезпечення діяльності сил цивільного захисту, проте фінансування підготовки кадрів у сфері цивільного захисту збільшилося лише на 3,1%, а управлінські витрати у сфері надзвичайних ситуацій – на 10,6%.

Позитивним є те, що у 2015 році вперше за останні роки профінансовано придбання пожежної та іншої спеціальної техніки вітчизняного виробництва в сумі 200 млн. грн. згідно Загальнодержавної цільової програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру на 2013-2017 роки [2], у 2016 р. На придбання пожежної та іншої техніки вітчизняного виробництва в межах загального фонду у 2016 році виділено 400,8 млн. грн.

В Україні прямі втрати від пожеж у 2008-2010 рр. становили 0,05% від ВВП, тоді як у Австралії – 0,07%, Польщі – 0,09%, Японії – 0,12%, США –

0,10%. Відповідно витрати на пожежну охорону у цих західних країнах становили 0,17%, 0,16%, 0,26%, 0,29% від ВВП. В розвинутих країнах витрати на боротьбу з пожежами переважають втрати від них в середньому у 4-5 разів [3]. В Україні у 2014 р. загальний і спеціальний фонд ДСНС України становив тільки 0,025% від ВВП.

Бюджетне фінансування ДСНС України сьогодні є недостатнім, існує брак грошових коштів для оновлення матеріально-технічної бази, підвищення грошового забезпечення працівників служби. В країні видатки на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій становлять лише близько 1,0% видатків зведеного бюджету. Крім необґрунтованого і недостатнього фінансування діяльності ДСНС України існує жорстка регламентація напрямків їх використання.

Досвід західних країн підтверджує необхідність збільшення видатків на виконання державою функції захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, їх запобігання та ліквідації. В умовах обмежених бюджетних коштів збільшити фінансування ДСНС України необхідно за рахунок позабюджетних джерел фінансування. Важливо не тільки збільшити фінансування, але і на основі науково обґрунтування підвищити ефективність їх розподілу та використання.

#### Список використаної літератури

1. Статистика пожеж [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://undic.mns.gov.ua/content/stat.html>.
2. Інформація про хід виконання державних цільових програм ДСНС України у 2015 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.undic.mns.gov.ua>.
3. CTIF. World Fire Statistic / International Association of Fire and Rescue Services. – 2015. – № 20.

УДК 332.22

**Мельник Дмитро Олександрович**  
аспірант кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки  
**Левіновська Ольга Михайлівна**  
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

#### РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Іноземні інвестиції є важливим ресурсом функціонування й розвитку економіки, особливо країн, що розвиваються. Для України вона є надзвичайно